

Foto – Igaris Rījapovs

Iegūstot Latvijas čempionu titulu spīnigošanā no krasta.

Makšķernieka, ādažnieka Uģa Circeņa dzīve ir apliecinājums tam, kā patiesa aizraušanās, vaļasprieks spēj pārtapt dzīvesveidā un pat – darbā. Vajag tikai mēģināt un ticēt. Pirmo reizi Latvijas spīnigošanas čempionātā viņš piedalījās 23 gadus, bet pirmo makšķeri rokās turēja, kad viņam bija 10. Tagad, sasniedzot augstus rezultātus spīnigošanas čempionātos Latvijā un pasaulē, Uģis Circenis pieliek visas pūles, lai jomā, kurā darbojas, Latvijas vārdu pasaulē nestu vēl pārliecinošāk.

Lai gan esat profesionāls makšķernieks jūsu tēvs Fēlikss Circenis citiem palīdzēja apgūt šahu. Vai par to arī ir kāda interese?

Gājienus zinu, uzspēlēt varu, bet neaizrauj. Tēvam bija sasniegumi ne tikai šahā, bet arī soļošanā PSRS laikā. Atceros, kā viņam braucu līdz uz Eiropas šaha čempionātu Čehijā. Milzīga zāle, pilns ar spēlētājiem, kuri sēž pie maziem galdiņiem un domā. Es to kaut kā nevarēju saprast. Tā vietā izvēlējos staigāt apkārt pa pilsētiņu.

Ir tādi cilvēki, kuri bez copes pie upes vai ezera var pavadīt visu dienu un ir tādi, kuriem, ja necopē, ātri paliek garlaicīgi un zūd interese par makšķerešanu kā tādu. Jums nekad nepaliek garlaicīgi?

Nē, jo tā ir baigi foršā atpūta. Makšķerešana kā sports – tas ir kas cits. Ja ir labs skaists laiks, tā ir iespēja atslēgties no ārējās pasaules, neko nedomāt, aizmirst savas problēmas. Stresa ikdienā pietiek

tāpat, bet makšķerējot var gūt pozitīvu adrenalīnu. Pieļauju, ka lielākajai daļai, kas aizraujas ar makšķerešanu, saista tieši šī iespēja – atstāt ikdienu. Sākumā arī man tas bija kā hobijs, līdz parādījās sportiska interese. Jā, daudziem paliek garlaicīgi, ja copes nav. Tas ir normāli. Tad vajag aizbraukt uz vietām, kur labi ķeras, un tad tā lieta aiziet. Bieži braucam uz Ālandu salām ķert lidakas. Somijas ziemeļos ledzīvotāju ir salīdzinoši maz, bet zivju – daudz. No krasta ķeram foreles, no laivām – lidakas, zandartus, asarus.

Vai izdevies noķert savu sapņu lomu?

Parasti vairākums copmaņu saka – mana mūža zivs aizgāja, es par sevi tā nevaru teikt. Es savējo izvilku tepat, Gaujā. Lidaka. 13 kg 850 gramu.

Dabas piesārņojums un uzturs

Kā tas izdevās?

Zivs bija jākause diezgan ilgi. Kamēr to veļ, neko nevari pasākt. Tā ir auklas galā un dara, ko grib. Tā riņķo, piekūst un tikai tad vari dabūt to krastā. Sportisti pārsvarā zivis laiž atpakaļ ūdenī. Sportā aizliegts lietot arī dzīvo ēsmu. Ja cilvēks piemājas diēti saķer mazās zivtiņas ēsmā, bet pēc tam ar tām brauc copēt uz Baltezeru, tad pastāv iespēja ienest dažādas slimības. Zivis arī slimo un pārnēsā dažādas baktērijas. Arī pie mums aizliegts zivis pārvest no vienas ūdenstilpnes uz citu. Norvēģijā pie ūdenstilpnēm dežurē cilvēks, kurš dezinficē iebraucēju

lidzlatvestos makšķerešanas piederumus. Norvēģi ēsmā izmanto saldētas mazas zivtiņas. Mākslīgi audzētie norvēģu laši arī pārnēsā slimības. To dēļ sāk izmirt arī savvaļas laši. Nevienam neiesaku ēst mākslīgi audzētās zivis. Daba ir piesārņota, un tas atstāj sekas arī uz uzturu, ko lietojam.

Kur copējāt?

Ādažos tepat Vējupē, Gaujā, Dūņezērā, Dzirnēzērā un Kadagas ezerā.

Kur Ādažu novadā ir labākā copes vieta?

Laikam jau tomēr Gaujā.

Bieži daudz makšķernieku redzami pie diķa, kas blakus Kultūras centram. Tur arī labi copēt?

Ko kurš sauc par zivi. Vienam asaris ir baigi laba zivs, otram – tā vispār neskaitās zivs. Tajā diķī ir mazas zivtiņas. Mailes, baltie sapali.

Daudzi rūditi makšķernieki saka, ka pēc dabas apstākļiem jūt un prognozē – būs cope vai nē? Jums arī ir ķēriens uz to?

Jā, tā ir gaisa spiediena maiņa, saulains vai apmācies laiks. Pilns vai dilstošs mēness. Augoša tiešām ķeras labāk nekā dilstošā. Draugi, kuri dzimuši Sibīrijā, atceras sava vectētiņa sacīto – ja trīs dienas pēc kārtas nav vienmērīgi un stabili laikapstākļi, viņš nemaz uz copi neiet. Mūsdienu vide un attālināšanās no dabas ieviesusi savas korekcijas – strādājošiem cilvēkiem brīvais laiks ir tik daudz, cik ir. Kad nav jāstrādā, dodies copēt, un ir gluži vienalga, kāds laiks.

Sacensību garša

Kā sākat aizrauties ar spīnigošanu kā sportu?

PIETURZĪMES

- ✓ Latvijas čempioni spīnigošanā no krasta. Komandā – Uģis Circenis, Uno Bergmanis, Edvīns Bergmanis, Lauris Fridrihsons.
- ✓ 5. vieta individuāli Latvijā spīnigošanā no krasta.
- ✓ 2. vieta komandā un individuāli spīnigošanā no laivām – Latvijas kauss.
- ✓ Latvijas čempioni divcīņā (makšķerešanas un kastings) Kastings – mešana mērķī.
- ✓ 2. vieta individuāli, komandā 3. vieta – Baltijas kauss (Igaunija).
- ✓ 7. vieta pasaules čempionātā foreļu spīnigošanā no krasta. (Komandā – Latvijas izlase)

Vareni. Lielais loms. Izdevies noķert meža vimbu (Aspius aspius) jeb salāti.

Kad man bija 23, slavenais makšķerņieks Egons Simsons piedāvāja piedalīties pirmajās sacensībās. Tajās nevari ķert, ko gribi, jāvadās pēc noteiktas formulas, kas jāizpilda. Sacensībās noķertās zivs garumu centimentros reizina ar 10. Par 10 centimetru garu asari saņem 100 punktu. Ja asarus atļauts ķert dažāda lieluma, tad lidakas – tikai virs 50 cm, zandartus – virs 45. Parasti sportisti ātri saķer asarus, lai dabūtu kādus punktus, bet pēc tam brauc lielās zivis meklēt, lai uzlabotu rezultātu.

Materiāli, ar ko copē, sacensībās dalībniekiem ir vienādi?

Nē, katram ir savs inventārs un savi kniņi.

Sanāk, ka tam, kam vairāk naudas, var nopirkt dārgākus materiālus un iegūt labākus rezultātus?

Nē, jo tie, kuri piedalās makšķerēšanas sacensībās, meklē sponsorus, kuri atbalsta. Runāju ar kaimiņiem lietuviešiem, viņi uzskata, ka latvieši spiningošanas sportā ir daudz vairāk attīstījušies nekā viņi paši. Tur ir tik daudz sīkumu un detaļu, ko vienkāršs makšķerņieks pat nevar iedomāties.

Piemēram?

Stils, kādā darbojamies, atšķiras. Pagājušajā gadā Čehijā piedalījāties pasaules čempionātā foreļu spiningošanā no krasta. Palikām septiņi 16 valstu konkurencē. Pirmajā dienā mums pavisam negāja – palikām pēdējie. Nākamajā dienā bijām otrie. Nedaudz pietrūka veiksmes. Šajā sportā kā jebkurā citā jomā veiksmē ir ļoti nepieciešama. Spiningošana no krasta ir nedaudz grūtāka un arī interesantāka, jo momentāni jāreaģē, katra minūte ir no svara. Latvijā Foreļu festivālā spiningošanā no krasta mēs kā komanda ieguvām čempionu titulu. Spiningošanā no krasta komandā ir Uno un Edvīns Bergmaņi, Lauris Fridrihsons un es, bet spiningošanā no laivām ko-

mandu veido Ainārs Egļitis, Kaspars Poišs, Igors Fiļipovs un es. Sacensības parasti sākas sestdien pa dienu, beidzas astoņos vakarā. Pēc tam pāris vārdu ar vienu, otru, trešo... Beigu beigās sanāk gulēt kādas trīs, četras stundas, bet otrais posms sākas svētdien pusplecos no rīta. Pēc apbalvošanas svētdien brauc mājās kā izmīcīta klīmpa. Uz pasaules čempionātu brauc tie, kas parāda labākos rezultātus individuālajā startā.

Komandas spēks

Kā notiek spiningošana no krasta?

Ūdenstilpē tiek iekārtotas četras zonas, kur katrā tiek sadalīta 15 sektori. Startē, piemēram, 13 komandas, ko parstāv četri sportisti. Katrs no viņiem izlozē zonu, kurā jāstartē. Pēc tam izlozē, kurš pēc kārtas dosies sektorā. Sacensību laikā auklu nedrīkst mest pāri sektora nodalītajām līnijām, ko uzrauga aiz muguras stāvošais tiesnesis. Sacensību laikā sportists var pārvietoties tikai pa tukšajiem sektoriem. Katra dalībnieka iedalītais tiesnesis pārbauda, vai āķu atskabargas ir nolocītas, vai uztveramais tīkliņš ar zivi netiek nolikts zemē, un zivs saudzīgi atlaista. Valstij, kura organizē pasaules sacensības, ir savas priekšrocības, jo tās dalībnieki labi pārzina ūdenstilpnes, arī tiesneši ir vietējie. Pasaules čempionātā Čehijā piedalījās tikai pirmo gadu. Nākamgad brauksim uz Bulgāriju. Mēs esam laba komanda. Cerams, ka turpmāk mums veiksies vēl labāk.

Monika Griezne

Foto – Gints Spāde

Brangais lasis. Pagājušā gada februārī Salacas upē izdevies noķert lasi.

